

II.Dünya Savaşı'nda Balkanlar

Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan ve Yunanistan

- 1939 Molotov - Ribbentrop Paktı'nda Almanya Sovyetler'in Besarabya'yı işgalini kabul etmiştir.
- Almanya'nın Fransa'yı savaş dışı bıraktığının belli olduğu dönemde, Sovyetler Birliği 26 Haziran 1940'da Romanya'ya, Besarabya ve Kuzey Bukovina'dan çıkması için ultimatom verir ve Besarabya ile Kuzey Bukovina'yı alır. Ağustos 1940'da Sovyetler Birliği'ne bağlı olarak Moldavya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti kurulur.
- Macaristan da Romanya'dan Transilvanya'yı talep etmiştir. Almanya ve İtalya'nın baskısı üzerine 30 Ağustos 1940'da yapılan Viyana anlaşmasıyla Romanya Transilvanya'nın büyük kısmını Macaristan'a terketmek zorunda kalmıştır.
- Romanya'nın paylaşımına Bulgaristan da katılmıştır. Almanya'nın desteğiyle, Eylül 1940'da Bulgar birlikleri Güney Dobruca'ya girmiştir.
- Romanya üç ay içinde 100.000 kilometrekare toprak kaybetmiştir. Kral Karol yönetim de kalamaz.

Ungarn
(August)

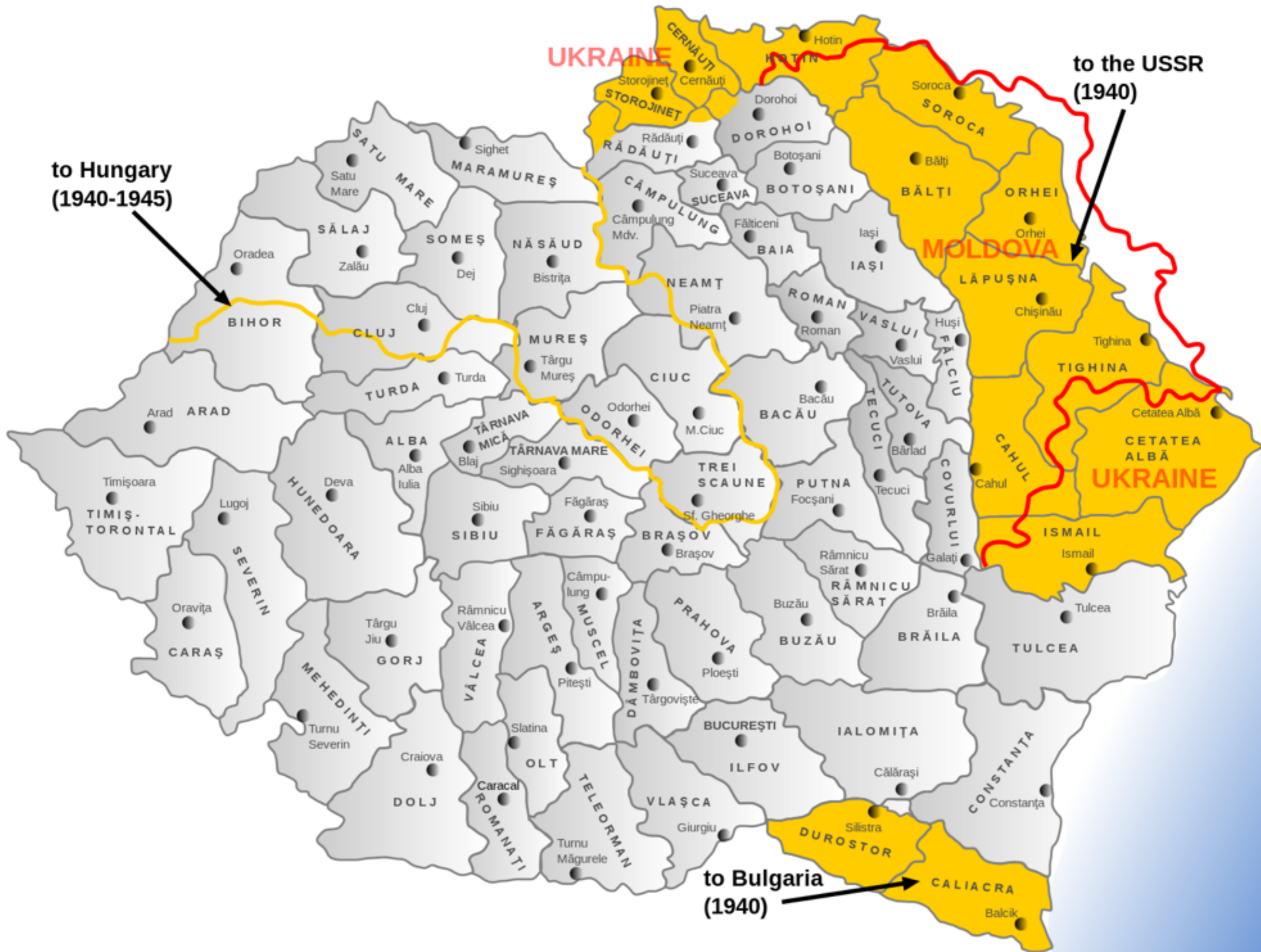
U.d.S.S.R.
(Juli)

Rumänien 1940

Bulgarien
(September)

- 27 Ocak 1941'de Ion Antonescu Romanya'da bir askeri hükümet kuruyor. Barbarossa Harekatı öncesi Almanya Romanya ile yakınlaşıyor.
- 12 Haziran 1941 Antonescu - Hitler Münih görüşmesi. 22 Haziran 1941'de Romanya Almanya ile savaşa katılıyor.
- Romanya ordusu Besarabya ve Bukovina'nın ele geçirilmesi için Almanya ile birlikte Sovyetler'e saldırır ve bir içinde, Ağustos ayı ortalarında Dinyester Nehri'ne ulaşır.
- Antonescu, 1941'in ikinci yarısında Romen ordularınının Dinyester Nehri'ni geçip Alman ordularıyla birlikte savaşma kararını almıştır. Romen orduları Ukrayna ve Kırım'dan Stalingrad'a kadar Sovyetler'e karşı Alman ordusuyla birlikte savaşmıştır.
- Almanya ile birlikte Stalingrad önlerinde yenilgiye uğranılması sonucunda Romanya da Sovyetler karşısında çekilmek durumunda kalmıştır.

- Ağustos 1944'te Sovyetler Besarabya ve Kuzey Bukovina'yı geri almıştır.
- Romanya'da Antonescu yönetimi devrilir. Kral yeniden başa geçer ve Komünist Parti'nin de içinde yer aldığı bir hükümet kurulur. Romanya bu sefer Almanya'ya savaş ilan eder.
- Romanya'da yeni hükümet, 12 Eylül 1944'te Sovyetler ile mütareke yaptı.
- Romanya Besarabya'yı tekrar Sovyetler Birliği'ne bıraktı. Transilvanya Romanya'ya geri verilecekti.

Journal of Slavic Military Studies, 24:274–298, 2011

Copyright © Taylor & Francis Group, LLC

ISSN: 1351-8046 print/1556-3006 online

DOI: 10.1080/13518046.2011.572731

Peasant Armies at Odds: Romanian-Soviet Interaction During the Second World War

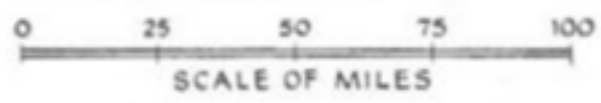
GRANT T. HARWARD

University of Edinburgh

- Güney Dobruca'nın, Almanya'nın desteğiyle ele geçirilmesi sonrasında Bulgaristan hızla Almanya'yla yakınlaşmıştır. Kasım 1940'da Kral Boris Berlin'e gider ve Almanya'ya yardım taahhüdünde bulunur.
- İtalya Ekim 1940'da Yunanistan'a saldırır ve başarısız olur. Almanya Ocak 1941 itibariyle Yunanistan'ın işgaline karar vermiştir. Bunun için Yugoslavya ve Bulgaristan ile anlaşma yapmak ister.
- Almanya'nın Sovyetler politikasının değişmesi üzerine Sovyetler Birliği de Bulgaristan üzerinde baskısını artırmıştır. Sovyetler, Bulgaristan'a Türkiye'den Trakya'nın alınması için taahhütte bulunmuştur.
- Bulgar Başbakanı Filov Ocak 1941'de Viyana'da Hitler ile görüşür. Bulgaristan 1 Mart 1941'de üçlü pakta katılır.
- Almanya 25 Mart 1941'de Yugoslavya'da Kral naibi Pavel ile ittifak anlaşması imzalar. Pavel'in bir darbe ile devrilmesi üzerine Almanya Yunanistan ile birlikte Yugoslavya'nın da işgaline karar verir.

- Yugoslavya'nın işgali kararı Bulgaristan'ın savaştaki konumunu da değiştirir. Bulgaristan'ın Makedonya ve Batı Trakya'yı alması imkanı doğar.
- Alman orduları Bulgaristan üzerinden Yunanistan'a girer.
- Almanya, Barbarossa Harekatı öncesi Nisan 1941'de Yunanistan ve Yugoslavya'nın işgalini tamamlar.
- Bulgaristan Makedonya ve Batı Trakya'yı geri alır. Makedonya'nın kuzeyinde Pirot bölgesini de Yugoslavya'dan alır. Selanik Alman işgalinde kalır. Batı Trakya önlerindeki iki ada da Bulgaristan'a verilir. Ayastefanos Bulgaristanına yakın bir büyüklüğe ulaşır.

YUGOSLAVIA

By 1944, Bulgarian troops had replaced German & Italian occupation units in large areas of Serbia and in parts of Greece, but the exact limits of this later Bulgarian occupation are difficult to determine.

- 1939 INTERNATIONAL BOUNDARIES
- - - BULGARIAN BORDER ACCORDING TO SAN STEFANO TREATY (1878)
- [Dotted pattern] APPROX. EXTENT OF BULGARIAN OCCUPATION ZONES (1941-44)
- [Hatched pattern] TERRITORIES GAINED BY BULGARIA AT DIFFERENT TIMES & LOST IN THE 2ND BALKAN WAR AND/OR WWI, AND REANNEXED FROM 1941 TO 1944

Bulgaria and the War—II

Author(s): C. M. C.

Source: *Bulletin of International News*, Vol. 20, No. 24 (Nov. 27, 1943), pp. 1031-1039

Published by: Royal Institute of International Affairs

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/25643521>

Accessed: 19-05-2019 09:08 UTC

Bulgaria's Preordained Choice in 1941 and 1944

Anatoliy Prokopiev

Two weeks after the beginning of World War II, Bulgaria declared its neutrality. The monarch and the government strove to be extremely cautious in assessing the situation and arriving at a decision. Still fairly fresh was the memory of World War I, Czar Boris the 3d remembered the abdication of his father, and the ministers could not forget the trials of some people from among the state leadership of that time.

- Almanya ziyareti sonrası 1 Ağustos 1943'te Bulgar Kralı Boris aniden ölür. Altı yaşındaki Simeon Kral olur. Zehirlendiği düşünülmektedir.
- Bulgaristan'da Komünist Parti, Köylü Partisi ve Zveno direniş hareketini başlatır.
- Almanya Yugoslavya'yı parçalar
- Hırvatistan, Bosna-Hersek'i de içerecek şekilde bağımsız bir devlet olarak ve bir İtalyan prensin altında kurulur. Kontrol tümüyle Ustaşe'nin ve lideri Ante Pavelic'indir. Hırvat Katolik kilisesi de desteklemiştir.
- İtalya, Karadağ üzerinde kontrol sağlar. İtalya, Split'e kadar Dalmaçya kıyıları ile Slovenya'yı ülkesine katar. Kosova, İtalya'nın kontrolündeki Arnavutluğa bağlanır.
- 1942 yılı Ağustos ayında Bulgar birlikleri ile Arnavut/İtalyan birlikleri arasında Batı Makedonya'da silahlı çatışma yaşanır. Almanya, Bulgaristan'ın taleplerine destek verir.
- Macaristan Voyvodina'yı alır.

- Ustase yüzbinlerce Ortodoks Sırbı öldürmüş ya da Katolik olmaya zorlamıştır.
- Ustase içinde Boşnakların bir kısmı da yer almıştır. Bağımsız Hırvatistan'ın ikinci adamı Boşnak Osman Kulenoviç'tir.
- Ustase ve Almanlar'a karşı en ciddi direniş hareketini Komünist Partizan Tito liderliğinde başlatır.
- Sırp Çetnik grupları da Ustase'ye karşı savaşmaktadır.

Karadeniz Araştırmaları
XIV/55 - Güz 2017 - s.147-168
Makale gönderim tarihi: 20.06.2017
Yayına kabul tarihi: 24.08.2017

**II. DÜNYA SAVAŞI'NDA YUGOSLAVYA (1939-1945):
“HIRVAT USTAŐALAR, SIRP ÇETNİKLER VE
KOMÜNİST PARTİZANLAR”***

Hakan DEMİR**

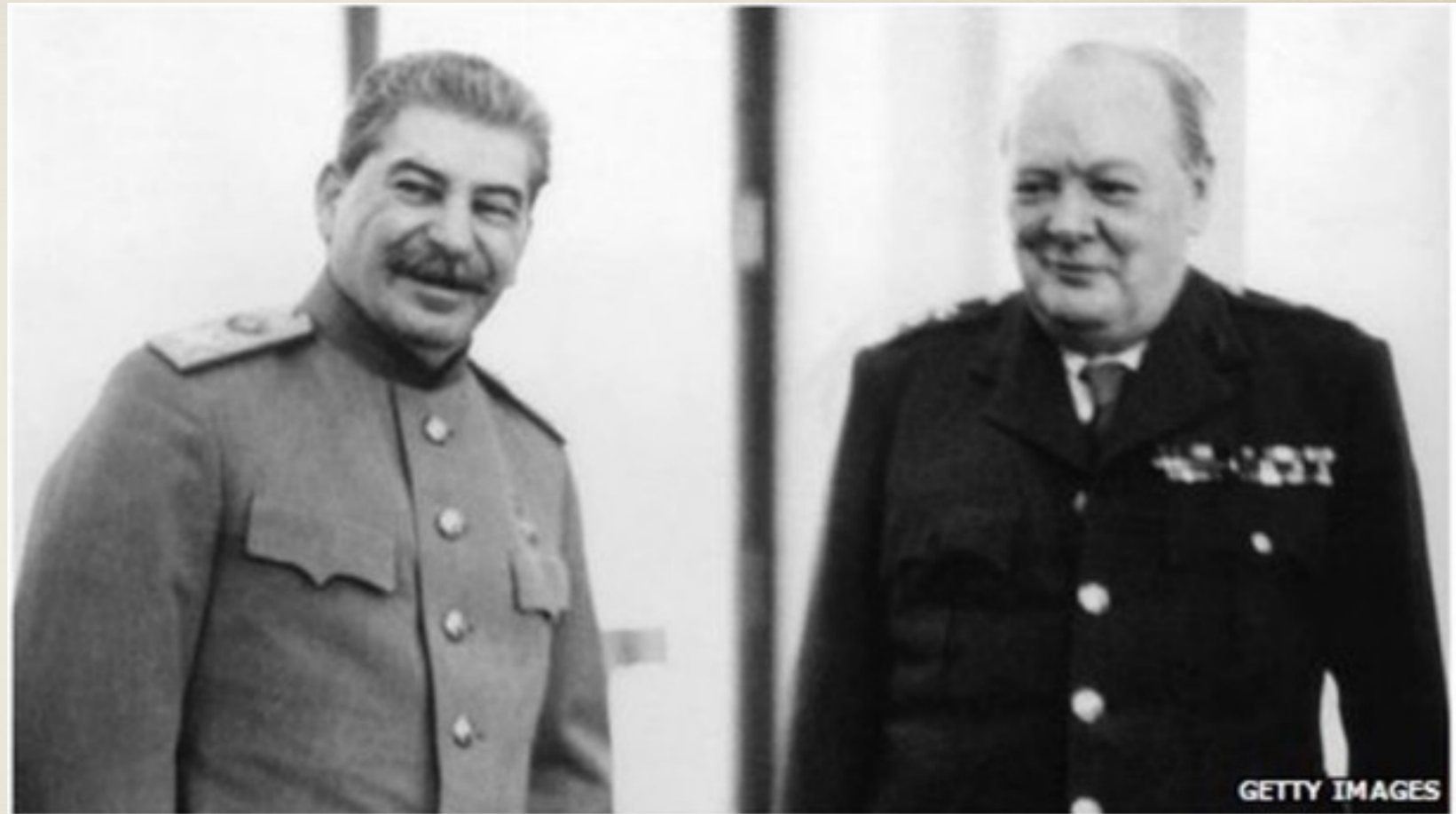

- 1943 Eylölünde İtalya savařtan çekildi.
- 1944 yazında Alman kuvvetleri Balkanlar'dan çekilmeye başladı.
- 31 Ağustos 1944'te Sovyet ordusu Bükreř'e girdi.
- Bulgaristan'da Komünist Parti'nin içinde olduğu bir koalisyon hükümeti kuruldu. 5 Eylül'de Sovyetler Birliği Bulgaristan'a savaş ilan etti. 8 Eylül'de ateşkes yapıldı.
- Ekim 1944'te Partizan Sovyetler'in desteğiyle Belgrad'ı aldı. Kosova ve Makedonya'da kontrolü sağladı.
- Hırvat milliyetçilerinden onbinlercesi öldürüldü. Hırvat devleti sona erdirildi.
- Tito'nun desteğiyle Arnavutluk'ta Komünistler Enver Hoca'nın liderliğinde kontrolü sağlar. Ekim 1944'te Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'ni ilan eder.

- Yunanistan'da Almanlar'a karşı mücadele yürüten iki grup vardı. İlki, ELAS (Milli Halk Kurtuluş Ordusu). ELAS EAM'a (Komünist Milli Kurtuluş Cephesi) bağlıydı. Diğeri EDES (Yunan Demokratik Milli Ligi).
- İngiltere EDES'e, Sovyetler ELAS'a destek sağladı.
- İngiliz Hükümeti 1942 Sonbaharında Yunanistan'a paraşütçü birliği indirdi ve direniş i örgütlemeye çalıştı.
- 1943'ten itibaren Yunanistan'da iki grup arasında kontrolü sağlamak için çatışma başladı.
- Churchill, Roosevelt'e Balkanlar'da ikinci cephe açılmasını kabul ettiremeyince Ekim 1944'te Stalin'le görüştü ve Balkanlar'da nüfuz bölgeleri üzerinde anlaşmayı teklif etti (Yüzdeler anlaşması)
- Churchill Yunanistan'da Batı nüfuzu konusunda Stalin'in onayını sağladı.
- 1946'da Kralın Yunanistan'a dönmesi plebisitini monarşi yanlıları kazanınca EAM Yunanistan'da silahlı hareketi yeniden başlattı. Yugoslavya desteklemiştir. Sovyetler İngiliz birliklerinin çekilmesini talep etmiştir. Bu hareket 1948'e kadar devam etti.

<u>Roumania</u>	
Russia	90%
The others	10%
<u>Greece</u>	
G. Poulasos	90%
the other	10%
Yugo Slavia	50/50?
Hungary	50/50?
<u>Belgium</u>	
Russia	75%
The others	25%

Churchill's copy of secret agreement with Stalin made in Moscow, October, 1944.

GETTY IMAGES

Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi
S. 57, Güz 2015, s. 101-129

YUNANİSTAN İÇ SAVAŞI VE DIŞ GÜÇLERİN ROLÜ

Pınar SELÇUK ÖZGÜR*

- Yugoslavya'da 29 Kasım 1945'te Monarşi kaldırıldı. Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti ilan edildi. Komünist Parti tam kontrolü sağladı. Yugoslavya altı Federe Cumhuriyete ve iki otonom bölgeye göre yeniden düzenlendi.
- Federe Cumhuriyetler: Sırbistan, Hırvatistan, Slovenya, Bosna-Hersek, Makedonya, Karadağ.
- Otonom bölgeler: Voyvodina ve Kosova
- Romanya'da 1947 Ağustos'unda Komünist Parti dışındaki partiler feshedildi. Kral tahttan çekildi.
- Bulgaristan'da 1947 sonunda Komünist Parti kontrolü tamamen ele geçirdi.

